

Kopogtató

2020. OKTÓBER

TOKOD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK HIVATALOS LAPJA

XXVI. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

Soós Rezsőné: Ősz

*A réten lassan kúszik a reggeli pára
Vízcseppek miriádját rejtí magába.
A gomolyba, itt- ott belemar a Nap,
De az már ellenáll a sugaraknak.
Távolabb a nádszálak közt
Pókháló ragyog.
S a lenge szél csak suttogja:
Én már az ősz vagyok!*

*A szőlőskertek gyümölcsfái
Terhüktől megszabadultak
A szőlőinda sem nyög már
Hamvas fürtök alatt.
Mókus hajlítja az ágot,
Amin megérzi a dió szagot.
A lenge szél csak suttogja:
Én már az ősz vagyok!*

*Az erdőben a nedves avar.
Magastörzsű őzláb gombát takar.
Hulló falevél közt csendben suhan a vad,
A tisztáson olykor még melegíti a Nap.
Százestendős öreg tölgy körül magános vadkan
Makkot tőr és dohog.
S a lenge szél csak suttogja:
Én már az ősz vagyok!*

*A csalitban megannyi vércsepp a galagonya.
Bársonykékre érett már a kökény húsa.
Mögötte szívirvány- színben
Szikrázik az erdő lombja,
Aranyesőként hull a porhanyós talajra,
És befed minden magot.
S a lenge szél csak suttogja:
Én már az ősz vagyok.*

*Ingerlő szagot görget
Az erdőn át a hajnali köd.
Furcsa hangokkal teli a szénát adó völgy.
Bőgő szarvasbika keresi a párját
S ellenfelével megívja élete nagy csatáját.
A karcsú őzgida is deli legényt kapott.
Süvöltve kiáltja a szél:
Én már az ősz vagyok!*

Polgármesteri eseménynapló

Augusztus 5. Meglátogatott Muszela Szabolcs, a Tankerület igazgatója és egyeztetéseket folytattunk egy új ebédlő kialakításáról az iskola épületében, hiszen a szeptemberi tanévkezdéstől már csak a Köztársaság utcai telephellyel üzemel az általános iskolánk, így itt megemelkedett a tanulók száma.

Augusztus 20. Az államalapítás és az államalapító I. István király emléke alkalmából tartott ünnepségen vettem részt a Népművészeti Alkotóházban, a színvonalas ünnepséget megtisztelte jelenlétével térségünk országgyűlési képviselője is, dr. Völner Pál államtitkár úr. Az ünnepség keretében került sor az új kenyér megáldására és felszegésére. Szeretném köszönetemet kifejezni a műsorvezetésért Fazekas Gyuláné Magdinak, az ünnepi beszédért Farszki Tiborné Klárának, a színvonalas műsorokat Kéknefelejcs Nótákör tagjainak és természetesen a Csillagfény Mazsorettcsoport tagjainak. Külön köszönöm kollégáim és az önkéntesek áldozatos munkáját, amelyet a rendezvény sikerességéért tettek.

Augusztus 27. Meglátogatott Kajtor László, a Gépol Kft. ügyvezető igazgatója és örömmel értesített róla, hogy technológiai fejlesztést terveznek végrehajtani a telepen, ennek következtében 10%-ra csökken az elszállítandó és megsemmisítendő hulladék mennyisége. Tehát a 90% az utóégetőben kerül megsemmisítésre.

Augusztus 29. Országgyűlési képviselőnk, dr. Völner Pál államtitkár Úr meghívására részt vettem az Esztergomban megrendezésre került Családi napon, ahol kora délután dunai hajózással kezdődött a program, ezt követően pedig kulturális programok következtek az esztergomi Rugby Club Hotel színpadján. Államtitkár Úr beszédét követően vacsora zárta a programot.

Szeptember 4. A Nemzeti Kőbányászati Emlékhely megkoszorúzásával fejeztük ki tiszteletünket politikusok, tisztviselők, a bányászati szervezetek képviselői, kőbányászati cégek és dolgozók, valamint a vendéglátó Baumit Kft. vezetősége és munkatársai mellett a kőbányászatban dolgozó munkatársak előtt. Településünk képviselőjében Faragó Ferenc képviselőtársammal helyeztük el az emlékezés koszorúját.

Szeptember 5. dr. Tittmann János, Dorog Város polgármesterének meghívására szintén koszorúzáson vettünk részt az Otthon téri Bányász emlékműnél.

Szeptember 21. Egy példaértékű összefogásként, közös tánccal hívták fel a figyelmet a demenciával élőkre az Alzheimer Világhónap alkalmából Sárísápon. Kanovszki Pálné, Hajni senior örömtánc oktató jóvoltából négy település: Sárísáp, Csolnok, Tokod és Tokodaltáró táncosai gyűltek össze a sárísápi közösségi térben, ahova meghívást kaptam és így megismerkedhettem a senior táncsal és természetesen ki is próbálhattam magam benne. Köszönöm a meghívást és az élményt.

Bánhidi László - polgármester

Tájékoztató a csatornahálózatra való rákötésről

Tisztelt Tokod-Üveggyári Lakosok!

Tájékoztatom Önöket, hogy a Tokod-Üveggyár II. öblözet, 3 db szennyvízáttelepítő szennyvíz fogadására alkalmas állapotba került. A fentiek alapján, az **Erkel Ferenc utca, Laposi utca, Diófa utca, Géza utca, Mikszáth Kálmán utca, valamint a Nyírfá utca, Szőlő köz** ingatlan tulajdonosai 2020. szeptember 28-tól) ráköthetnek a kiépített szennyvízcsatornára.

A rákötés engedélyeztetéséhez az ÉDV Zrt-től kell kérni egy csatlakozási igénylő nyomtatványt, ki kell tölteni, és a csatlakozási igény beadását követően az ÉDV munkatársai megtekintik, hogy szakszerűen történt-e a rákötés, a jóváhagyást követően a csatornadíjat is küldeni fogják. A kiadott árkat az ellenőrzésig csak részben temessék be, hogy a csővezeték ne mozduljon el, viszont a szakemberek lássák a frissen kiépített csatlakozásokat. 1 év határidő van a házi rákötések kiépítésére.

Amennyiben a rákötéssel kapcsolatban problémájuk lenne, kérem jelezzék.

Bánhidi László

„Azért én kérlek titeket, Szeressétek az öregeket!”

Tisztelt Tokodiak!

1991-től minden évben október elseje az Idősek Világnapja, talán ez a nap még inkább a feljűk tanúsított megbecsülésről és szeretetről szól. Nélkülözhetetlen feladatunk, hogy megtanuljuk mi magunk, és megtanítsuk a következő generációknak is tisztelni az időseket itt Tokodon, továbbá lehetővé tenni számukra az időskorhoz méltó életet. Fontos, hogy érezzék nélkülözhetetlen részei életünknek és mindennapjainknak. Nagyszüleink és szüleink gondoskodása rengeteg erőt ad nekünk és kitartásuk, szeretetük felbecsülhetetlen érték számunkra. Kérem vigyázzunk rájuk és segítsük őket.

A jó közösség tisztában van vele, hogy mely értékeire lehet büszke, éppen ezért azt is tudja, hogy mindezért hálával tartozik felmenőinek, elődeinek! Tokod polgármestereként különösen úgy vélekedem, hogy az idősebb generáció bölcsességét megfogadva, együtt kell szebbé tennünk községünk jövőjét!

A jó Isten éltesse erőben, egészségben minden tokodi időződő polgártársamat!

A kialakult járványügyi helyzetre tekintettel 2020 októberében a szokásos Idősek Napja rendezvényünk elmarad. A támogatást, melyben ilyenkor részesülnek kedves polgártársaink, átvehetik 2020. október 13-án (kedd) és 15-én (csütörtök) 8⁰⁰ és 15³⁰ között a Polgármesteri Hivatalban. Az üveggyári településrészen élők október 13-án kedden 8⁰⁰ és 12⁰⁰ között, illetve 15-én csütörtökön 12⁰⁰ és 16⁰⁰ között a Liszt Ferenc Művelődési Házban, míg a tokod-ebszőnybányai lakosoknak személyesen adja át Kindáné Győri Márta képviselő asszony.

Bánhidi László - polgármester

BURSA HUNGARICA Ösztöndíjpályázat

Tokod Nagyközség Önkormányzata pályázatot ír ki Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatra a 2020/2021-es tanévre. A pályázat célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. A pályázat beadáshoz az EPER-Bursa rendszerben pályázói regisztráció szükséges. A személyes és pályázati adatok feltöltését követően a pályázati űrlapot kinyomtatva és aláírva Tokod Nagyközség Önkormányzatánál kell benyújtaniuk a pályázóknak. A pályázat csak a pályázati kiírásban meghatározott csatolandó mellékletekkel együttesen érvényes.

„B” típusú pályázat (2021-ben felvételizők számára, 3 évre szól):

http://www.emet.gov.hu/felhivasok/bursa_hungarica19/

„A” típusú pályázat (jelenlegi hallgatók számára, 1 évre szól):

http://www.emet.gov.hu/felhivasok/bursa_hungarica18/

A pályázat benyújtásának határideje: 2020. november 5.

Köszönetnyilvánítás

A Tokod-Üveggyári játszótéren megrongálódott játékokat **Papp Balázs** helyi vállalkozó felajánlásból állította helyre. Valamennyi tokodi család nevében köszönöm önzetlen segítségét.

Bánhidi László - polgármester

Meghívó közmeghallgatásra

Tokod Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete

2020. november 2-án (hétfőn) 16:00 órakor

Tokodon, a Népművészeti Alkotóházban

2020. november 9-én (hétfőn) 16:00 órakor

Tokod-Üveggyárban, a Liszt Ferenc Művelődési Házban

2020. november 9-én (hétfőn) 18:00 órakor

Tokod-Ebszönybányán, a Községi Házban

közmeghallgatást tart, amelyre tisztelettel meghívom a település lakosságát, érdeklődőket.

Napirend: Lakossági észrevételek, kérdések.

Felhívom a figyelmet, hogy a közmeghallgatással, illetőleg annak napirendjével kapcsolatosan kérdéseket

2020. október 28-án, 16⁰⁰ óráig előzetesen írásban is eljuttathatják a Polgármesteri Hivatal titkárságára.

Bánhidi László - polgármester

Kedves Könyvtárlátogatók!

Az őszi könyvhetek alkalmából, könyvtárunkban könyvkiállítást készítettünk, a könyvtár történetéből és legrégebbi könyveiből. A kiállítás megtekinthető **2020. október 5-től** nyitvatartási időben. Ezen a héten könyvvásárt is tartunk, azokból a könyvekből, amelyek a könyvtárnak fölőspéldányai, ajándékozás során kerültek hozzánk. **Megvásárolhatók 100ft/db áron, illetve kiáruljuk a régebbi évfolyamú folyóiratokat 20ft/db áron.** A befolyt összeget a könyvtár javára fordítjuk.

Ezúton szeretnénk megköszönni Benedek Lászlónénak, Bajzák Gábornak, Csákvári Bernadettnek, Körmendi Juditnak, Kléman Sárának az ajándékba adott könyveket, mellyel könyvtárunk állományát gyarapították.

Mindenkit várunk szeretettel.

Takács Rita
Papp Antalné

1956 emlékére

„56-ból nem EGY van! Amennyi ember, annyi 56 létezik. De mindenki EGY abban, hogy függetlenséget, a demokráciát és az állami önállóságot akartuk.”

Gosztonyi Péter

Jómagam azon „köztes generációk” egyikéhez tartozom, melyek tagjai nem éltek még 1956-ban. Viszont, diák- vagy fiatal felnőtt koruk legalább részben a rendszerváltás előtti évtizedekre esett. Nem iskolákban, nyilvános fórumokon tanultuk az 1956-os forradalom valódi – esetleg valódinak hinni akart – történetét. Szüleinktől, nagyszüleinktől, baráti társaságban, vagy füstös kocsmában terjedő szájhagyomány útján. Titokban elkapott csak sístergősen fogható rádióműsorokból, vagy furcsa nyugatról becsempészett emigráns kiadványokból. A rendszerváltást követően már történelemórákon, hivatalos megemlékezéseken, tévécsatornák sokaságának ünnepi műsorai alapján idézhetjük fel, mi is történt akkor. Meghallgathatjuk a még köztünk lévő át- és túlélőket, s fejet hajthatunk az áldozatok emléke előtt. Mintha kevesebbet akarnánk tanulni, mintha kevésbé érdekelné ez minket. Kevésbé tartjuk fontosnak, hogy mi történt és mi a hozadéka. Persze talán törvényszerű mindez, hiszen minél több évet számlál a demokratikus Magyarország, annál hivatalosabbak lesznek régebben tiltott ünnepeink, ezáltal óhatatlanul fakóbbak, szürkébbek is – de egyre megszokottabbak is, a szó pozitív értelmében, hiszen egyre kevésbé jelent újdonságot az 1956-ról való igaz beszéd. Megbocsátható talán, ha ezen a helyen 1956 kapcsán nem Nagy Imre miniszterelnökségét, a Sztálin-szobor ledöntését, a pesti srácokat, a Kossuth-téri sortüzet, Kádár tevékenységét, a szuezi kérdés világpolitikai párhuzamait és a forradalom egyéb, jól ismert vonatkozásait idézem fel. Hanem arra utalok, hogy az egész országban, az egész magyarság számos közösségének megvolt és megvan a maga 1956-ja. A több mint 7000 lelket számláló Tokodnak is megvolt a maga története. Az itt élők közül tud-e róla most bárki is valamit? Vannak-e még át- és túlélők? Van-e olyan, aki beszélne erről, és van-e, aki kíváncsi a történetekre? Vajon az ünnepelés alkalmával fontos-e a hitelesség? Vagy csupán az a fontos, hogy valamely közösség kisajátítsa az ünnepet és saját céljaira fordítsa? Az idő dolgozik és összemossa az ünnepeket, monotonná teheti emlékezést. Nem célom a saját elmélkedésem erőltetése másokra, de a Honvédelmi Minisztérium hivatalos lapjának 1956. október 29. lapszámában ez volt olvasható: **Hazugság ország helyén-igazság ország címmel...** „Milliárdnyi gyönyörű tulajdonsága van a magyarnak. Bátor, munkaszerető, szívós, kitartó- ki tudná valamennyit felsorolni. Mégis a legszebb közöttük: igazságszerető, szókimondó. Igazmondásra neveli az anya a gyermekét, tanár az iskolás fiút, erre inti bölcs szóval az öregebb a fiatal. ...Igazság legyen a program, a szó, a tett! ...Igazság országa legyünk, melyben büszkén, emelt fővel járhat minden becsületes magyar ember.” Vajon hol tartunk ezen az úton? Az olvasóra bízom. Tokod Nagyközség Önkormányzata 2020-ban, a kialakult helyzetre tekintettel, október 23-án néma főhajtással és koszorúzással emlékezik a hősekre és áldozatokra.

Bartl Zoltán

A Magyarország legősibb nemzeti ünnepe: Augusztus 20.

Felvétel: TKD Records

Ideai évben is a Népművészeti Alkotóház adott otthont az államalapítás és I. István király emlékére tartott ünnepségnek augusztus 20-án, amelyen sok lakos tette tiszteletét. A műsor a himnusz közös elénekülésével vette kezdetét, melyet Fehér László tárogatóművész kísért. Ezt követően köszöntöttem

a jelenlevőket és ünnepi gondolataimat osztottam meg velük, melyet térségünk országgyűlési képviselőjének, **dr. Völner Pál** államtitkár Úrnak a beszéde követett. A nagyra becsült ünnepi beszédet **Farszki Tiborné Klári néni** tartotta, ezzel is felidézve bennem az általános iskolás éveim történelem órait. A műsor színvonalát tovább emelve a **Kék Nefelejcs Nótakör** következett, két dalt adtak elő. Elsőként a „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország, hangzott el, majd egy vers következett **Szentessy Gáborné** előadásában. Végezetül ismét egy dal hangzott el, melynek címe: Ez az ország a te hazád. A műsort **Kolbert Sándor** állította össze és természetesen harmonikán is kísérte.

A dalelőadásokat követően a **Tokodi Csillagfény Mazsorett Csoport** táncos produkciója következett, akik külön erre az alkalomra koreografált táncot adtak elő, nemzeti színű szalagok segítségével. Köszönjük az élményt a társulat minden tagjának.

Ezek után következett a „Tokodért Emlékérem” átadása, melyet Tokod Nagyközség Önkormányzatának Képviselőtestülete **Kardos Mihály nyugalmazott plébánosnak** adományozott a 20 éves egyházi és közösségi szolgálatának elismeréseképp. További jó egészséget és tartalmas nyugdíjas éveket kívánok Mihály Atyának!

A „Tiszta udvar rendes ház” cím 2015 óta kerül átadásra. A jelentkezéseket, javaslatokat az önkormányzat Pénzügyi Bizottsága bírálta el, meghívott tanácsadók részvételével előzetes szemle alapján. A kitüntető címet 2020-ban **Furlán Fruzsina, Papp Tibor és Süveges Gézáné** számára ítélte meg a bizottság. Gratulálunk a díjazottaknak!

A tavaszi járványidőszak során számos helyi önkéntes dolgozott azon, hogy a helyi lakosság biztonságát a lehető legnagyobb mértékben növeljék. Tokod Nagyközség Önkormányzata 1-1 elismerő oklevéllel köszönte meg a helyi önkénteseink áldozatos munkáját, név szerint: **Csipke Ferencné, Csuka Kovács Alexandra, Ferencz Krisztina, Grósz Lajosné, Huber Andrásné, Kecskeméti Lóriné, Kovács Istvánné, Krisztián-Schubert Edina, Papp Antalné, Tokodi Mesevár óvoda képviselőjében Pappné Szaló Ilona intézményvezető asszony, Robotka Ernőné, Soós Erviné, Süveges Zoltánné, Süvegesné Ifjú Ildikó.**

Az idős polgártársaink ellátásában **Kindáné Győri Márta, Takács Rita és Olle Istvánné Nusi** vettek részt.

A közterületek fertőtlenítését a Tokod Önkéntes Tűzoltó egyesület 16 fővel végezte az egyesület képviseletében elnökük, **Góra Gergő** vehette át az oklevelet. A környező települések, valamint községünk közbiztonságát a Tokodi Polgárőr Egyesület biztosította; az egyesület képviseletében elnökük, **Fülöp János** vehette át az elismerést.

Eszközökkel és anyagilag a járványidőszak alatti védekezést segítette: **Kolok János**, a Széles út kft ügyvezetője, valamint **Szemes József**.

Ünnepségünk részeként következett az új kenyér megáldása, melyet **Szűcs László** plébánosatyja hajtott végre. Ezt követően az új kenyeret dr. Völner Pál országgyűlési képviselő Úrral együtt szegtük és szeltük fel, melyet ezt követően a vendégekkel együtt elfogyasztottunk. Ünnepségünk zárásaként a Kék Nefelejcs Nótakör vezetésével elénekeltük a Tokodi Himnusz, ezt követően Szózatot, valamint a Székely Himnusz.

Köszönöm szépen minden szereplőnek és segítőnek a munkáját, hiszen nélkülük nem jöhetett volna létre ilyen színvonalas ünnepi műsor. Köszönöm György Istvánnak a György Pékség tulajdonosának az új kenyereket, Fazekas Gyuláné Magdinak a műsorvezetést és mindenkinek, aki jelenlétével megtisztelte az eseményt.

Bánhidi László

Tájékoztató a Bankautomatáról

Tisztelt Tokodiak!

Sajnálattal vettük tudomásul szeptember 9-én, hogy a településünkön elhelyezett bankautomatát a tulajdonos megszüntette. Sajnos a személyes találkozónk alkalmával tett ígéretének nem tett eleget az ügyvezető, mely szerint első ajánlat az önkormányzat felé fog érkezni az épület értékesítésével kapcsolatosan, továbbá, ha megszüntetik az automatát lehetőséget biztosítanak annak áthelyezésére az önkormányzat épületébe. Az automata eltávolításáról a bankintézet **semmilyen formában nem tájékoztatta** az önkormányzatot.

Felvettük a kapcsolatot több bankintézettel és keressük a lehetőségét annak, hogy új bankautomatát telepítsünk az önkormányzat környékére.

Tisztelettel,

Bánhidi László - polgármester

Megtörtént a martaszfaltos utak kialakítása Üveggyárban

Tisztelt Tokod-Üveggyári lakosok!

2020. szeptember 21-i héten zajlott a Diófa, Mikszáth Kálmán, Géza, Nyírfá, Pataksor utcákban, illetve a Szőlő közben mart aszfaltos útfelület kialakítása. Az első fázisban a 10 cm vastagságban kialakított felületre a második fázis részeként került bitumenemulziós felületzáró réteg, amely annak megkötése után egy keményebb, pormentes útfelületet képez. A beruházás elsődleges célja az utcák pormentesítése, a szinte élhetetlen környezet élhetőbbé tétele. A martaszfaltos útfelület költséghatékony módon jelenthet átmeneti megoldást a fenti utcákban élők számára. Világos számunkra, hogy ezeken a közterületeken szükség van járda és vízelvezetés kiépítésére is, hiszen a hirtelen lezúduló csapadékok problémát okozhatnak itt éppúgy, mint településünk bármely más, csapadék-vízelvezető rendszerrel kiépített területén. Ezért szükség lesz még további szikasztó árkok kiásására a közel jövőben arra alkalmas helyen. Napjainkban azonban egyelőre több a száraz nap amikor porolnak az utcák, mint amikor örvény szerű esők esnek. Sok feladatunk van még hátra, éppen ezért tudjuk, hogy ez nem egy végleges megoldás, de addig reméljük, bizonyos mértékben növelni tudjuk így az ott élők komfortérzetét.

Felvétel: Nagy Károly

Tisztelettel,
Bánhidi László - polgármester

Játéktároló és új ponyva az Üveggyári játszótéren

2020 augusztusában **Obermajer**

Ferenc kezdeményezésére társadalmi munka során játéktárolót alakítottunk ki az üveggyári játszótéren, ezt követően szeptemberben a homokozó is új védőponyvát kapott. Köszönjük Ferencnek a kezdeményezését, valamint képviselőtársaimnak és helyi lakosoknak a segítségét.

Bánhidi László - polgármester

Drága Ili óvónéni!

Minden idő alkalmas arra, hogy emlékezzünk szeretett munkatársainkról, barátainkról, mindazokról, akikkel hosszú évtizedeket töltöttünk együtt, nevezetesen a tokodi óvodában.

Közösségünket mindig a kölcsönös szeretet és tisztelet jellemezte. Úgy éltük meg a hosszú éveket, mint egy nagycsalád. Egy szív és egy lélek volt a közösségünk, őszinte elkötelezett felelősséggel óvtuk a ránk bízott gyermekeket.

Soha nem kezdtük el a napot anélkül, hogy meg ne kérdezzük egymást: jól vagy? Minden rendben a családdal? Nincs valami gondod? Szükséged van-e segítségre? Mert kőbe vésett szabály volt, hogy a gyermekek közé csak nyugodtan, összeszedetten, derűsen lehet belépni.

És itt emelném ki személyedet. Te nemcsak óvónő voltál, hanem második édesanya. Mindig nagyra értékeltem azon képességedet, ahogy pillanatok alatt a gyermekek bizalmába kerültél.

A Te tudományod a kedvességben, vidámságodban rejlett. A Te kapcsolatot a gyermekekhez az Édesanya szeretetét sugározta. A Rád bízott gyermekekért való felelősség, a belülről fakadó őszinte érzés hatotta át módszereidet.

Hivatásodban elkötelezett pedagógus voltál, varázslatosan tudtad bontogatni, nyitogatni a gyermeki szíveket, lelkeket. Számodra a gyermek olyan volt, mint egy hangszer, fel tudtad hangolni és tudtál rajta játszani nem is akárhogyan, hanem magas fokon. Oly sokszor voltam tanúja annak, miképp tudod pillanatok alatt megvigasztalni az édesanyjától elszakított gyermekeket. Együtt sírtatok és versenyeztetek, kinek nagyobbak a könnycseppjei és mindennek közös nevetés lett a vége. Ahányszor a szobádba léptem, mindig tele volt az öled, a két karod szepegő, síró gyermekkel. Varázsoltál egész nap és illatoztál a szeretettől.

Meggyőződésből mondom és hiszem, hogy csak ilyen érzelmileg gazdag, anyai felelősséggel bíró óvónők képesek a gyermekek nevelésére. A Te életpályád portfóliója a Te szerető szíved volt.

Drága Ilikém! Köszönöm, hogy évek hosszú során együtt dolgozhattunk Veled, mint önkormányzati képviselő, mint hitoktató, mint egyházközségi képviselő, hogy élhetőbbé, szebbé tedd a környezetet, hogy javítsd az emberi kapcsolatokat.

Erős volt a Te hited, hiszen a Jóisten bőkezűen ellátott kegyelmekkel, melyeket mindig arra használtál fel, hogy másoknak örömet szerezzél. Csodálatos érzés,

ahogyan a sorokat írom, sorra előhívódnak a régi szép emlékek. Kincsek ezek a számokra, melyeket a moly nem rághat meg, a rozsda nem marhat meg, ezek örökké élni fognak.

Drága Ili óvónéni! A sors úgy hozta, hogy nem várt akadályokat állított elénk, így nem kísérhettünk el utolsó utadra, de lélekben ott állunk a sírodnál, lélekben átöleltük szerető családot, kik példaértékű szeretettel gondoztak. Biztosak vagyunk benne, hogy Te már az „Agyalkertben” szolgálsz és az Úr gyönyörködik Benned.

Kedves Ilikém! Mint a mesében, úgy köszönünk el Tőled: egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyszerű ember, ki úgy ragyogott, mint a Nap, úgy illatozott, mint a róza – ha nem hiszitek, járjatok utána.

Tokod, 2020. július 26.

Szeretettel emlékezünk Rólad.

Szóda Józsefné
nyugdíjas óvodavezető
valamint a Mesevár Óvoda minden dolgozója, nyugdíjasa

Felvétel: Robotka László

In memoriam Varga Sándor (1956 – 2020)

Gyászol Nyergesújfalu labdarúgósa, életének 63. évében hosszantartó, méltósággal viselt betegségben elhunyt egy kiváló sportember, édesapa, férj, testvér, nagypapa.

Ez év július 25.-én 15 órakor kísértünk utolsó utadra a Nyergesújfalui temetőbe. Mint ha nem is velünk történt volna ez a megmagyarázhatatlan, és túl korai esemény! Megrendülve álltunk a koporsód körül, és érthetetlenül fűrkészültük a környezetünket keresve a magyarázatot, hogy miért pont te, miért ilyen korán?

De válaszok helyett csak rengeteg embert láttunk, akik azért jöttek, hogy elbúcsúzzanak tőled. Még leírni is fájdalmas....

1986-ban találkoztam veled először. Akkor a Viscosa SE legjobb játékosának tartottak, amit nagyon nem kellett bizonygatnod, hisz a pályán mutatott teljesítményed önmagáért beszélt. Tudom, megfordultál korábban játékosként Dorogon, Tatabányán. Nyergesújfalun nem csak játékosként tetted le névjegyed, hanem a felnőtt csapat vezető edzője, illetve korosztályos utánpótlás csapatok mestere is voltál. A labdarúgás volt a mindened, e körül forgott a világ, aki ismert, az mind tudta rólad ezt. Felnéztünk rád, és tiszteltünk, mert azokkal a tulajdonságokkal rendelkezted, akiknek kijár ez a megbecsülés!

Rengeteg sport élményben volt részem veled! Sokat neveltünk, sokat ünnepeltünk, és persze sokat sírtunk is. Büszke vagyok rá, hogy egy nem mindennapi sportsikert éltünk meg együtt játékosként, talán három csapat van az országban, aki mellé csatlakozott a Viscosa SE is. Ide is beírtad a névjegyed...

Ha indíán lettél volna az biztos, hogy a „Nagy Öreg” nevet viselted volna, hisz így hívott mindenki.

Aztán jött életed egy új kihívása a Tokod SE! Felejthetetlen élményekkel gazdagítottál minket, a szurkolók kedvence voltál még 50 évesen is! Az edzéseken köröket vertél a sokkal fiatalabb csapattársaidra. Mai napig ódákat zengenek rólad a falu futballt szerető, és ismerői. Nyergesújfalun az ifjúsági csapat edzője voltál mikor megfűztünk, hogy gyere vissza Tokodra focizni. Elvállaltad... Vége lett Nyergesen az ifimeccsnek, aztán biciklire pattantál, és lóhalálában letekertél Tokodra, mert kezdődött a mérkőzés. Mind ezt ötven évesen. Erre akkor sem voltak szavak, most meg...

Példa értékű volt számomra a családot iránti figyelmed, a velük való „bánásmódod”, irántuk tanúsított érzelmeid. Hiába volt a foci, ők mindig elsőbbséget élveztek. Kivéve az esküvőd, ahol a foci győzött.

Betegséged alatt sokat beszélünk, s jó volt hallani a hangod, látni, érezni a kitartásodat, a hitedet az élet igenlésedet! Tudom sokan voltak melletted, sokan bíztattak, és adtak hitet, hogy elérd a célod! Aztán egyszer csak már nem halljuk a hangod, s nem látjuk a tekinteted. Július 25.-én elindultál egy olyan útra, ahová még nem mehetünk veled. Ez az út neked is túl korai volt Öreg!

Végző nyughelyed mellett állva nem marad más hátra, mint megköszönni mindent, amit értünk tőled! Hiányozni fog az egyenes tekinteted, a szívedből áradó futball szereteted, a családod felé áradó, kézzel tapintható szereteted, hiányozni fog a semmi máshoz nem hasonlító nevetésed, a futballról folytatott beszélgetéseink, a gondoskodásod érzete, a védjegyként szolgáló bajuszod, és a metál kék Trabantos emléked is!

Gondolkodtam, ezután, hogy és hol fogunk elérni, s miként fogunk kommunikálni? Aztán rájöttem, hogy itt vagy a szívemben, itt vagy a szívünkben!

Nyugodj Békességben Öreg

Legyen számodra könnyű a Nyergesújfalui föld!

„Megfordulok, de merre menjek,
Hiszen, te nem vagy már sehol,
Soha sehol meg nem lellek,
És mindig itt leszel valahol”

Tokodi Öregfiúk Nevében
MGY

Portré ecset nélkül

LUKÁCS ELEMÉR NÉ MÁRKUS EMERENCIA NYUGDÍJASRÓL

Az 1930-as évektől a szénbányászat fejlődésével egyre jobban jellemzővé vált a tokodi földművesek között a kétlakiság. Saját földjén történő gazdálkodást megtartva munkát vállalt a gazda valamely tokodi, vagy később a falu környéki bányában. Megerősítés volt ez neki, különösen, ha három műszakban kellett dolgoznia és kevesebb idő jutott pihenésére is. A rendszeres pénzkeresés reményében mégis vállalták. Ezáltal több munka várt a feleségére, meg a nagyobb gyermekeire is. Mert a bányász a megszabott munkaidő rabja, a földműves meg az időjárásnak, a növények érési és betakarítási idejének. Nem volt könnyű ezt összeegyeztetnie Márkus Ferencnek sem, akinek leányával, Márkus Emerenciával beszélgetek a Téli út 16. sz. alatti szép pázsittal és virágoskerttel körülvett otthonában. Érdekes, hogy a Márkus családnév régen sem volt jellemző a falunkra. 1773-ban találtam kutatásom közben egy Márkus Mihályt a jobbágyság között. Ettől napjainkig őt Márkus családnévvel találkoztam a különböző lajstromokban.

Most pedig kedves Menci néni, induljunk el és járjuk be az ön életútját. Tokodon születtem 1929. december 12-én. Édesapám Márkus Ferenc. Ő is Tokodon látta meg a napvilágot 1901-ben. Földműves és bányász volt egy személyben, édesanyám Kovács Anna is itt született 1902-ben december 12-én.

Kik voltak a további felmenői?

Közülük csak a nagyszüleimre emlékszem. Apai nagyapám Márkus János tokodi lévén Bécsben volt katona és ott ismerkedett meg egy ott dolgozó, csak szlovákul tudó szolgálati lánnyal, Hrica Annával és feleségül vette. Lazana nevű településen Anna családjánál volt a lakodalmuk. Onnan hozta haza szlovák feleségét – a tokodiak ámulatára – tulipános ládájával együtt. Így lett az én apai nagyanyám Hrica Anna. Annait tudok még róluk, hogy négy gyermekük született: Mária, Ilona, Rozália és Anna. Nagyapa 92 évet élt, több évet halála előtt vakon. Anyai nagyapám Kovács János. Az ő első házasságából volt egy gyermeke Borbála, de meghalt a felesége és újra nősült. A szintén özvegy Pap Rozáliát vette feleségül, akinek meg egy fia volt Sándor. Együtt nevelték a két gyermeket. Ahogy múltak az évek négy közös gyermekük született: Ilona, Antónia, Katalin és Rozália. Anyai nagyanyám Pap Rozália.

Úgy tudom, hogy Menci néni is nagycsaládban nőtt fel, pontosan kikkel és milyen munkaterületen tevékenykedtek?

Elsőszülött testvérem meghalt. 1924-ben született János, jó tanuló volt. A középiskolát magánúton végezte el, nyelveket tanult. Dolgozott az Üveggyárban, a Tokodi nagyállomáson. Ferencel együtt menekültek az oroszok elől, de elfogták őket és János 3,5 évig, Feri 1 évig orosz fogságban volt. János hazakerülése után diplomát szerzett a Marx Károly Közgazdasági Egyetemen, és doktorált, Budapesten telepedett le. Külikereskedelmi tanácsadóként dolgozott itthon és kiküldetésben Indiában és Iránban is, majd nyugállományba vonult. 1998. augusztus 6-án elhunyt. Ferenc 1926-ban született. Dolgozott a községházán, volt tűzoltó parancsnok, munka mellett tanult és érettségizett technikusai képzettséget szerzett. Leghosszabb ideig a Fatelitón dolgozott, nyugdíjba is onnan ment. 91 évvel ezelőtt születtem én, és 1941-ben Rudolf öcsém. Ő is jó tanuló volt, de anyánk nem akarta, hogy tanuljon, de apánk és a férjem összefogtak és Rudi kiválóan diplomázott az Agrártudományi Egyetemen, Agronómusként dolgozott a Tokodi Tsz.-ben, majd az Esztergomi Földhivatalban. Beteg lett és leszálalékolta, nem dolgozott tovább.

Köszönöm Menci néni, hogy bemutatta a Márkus családot. De Menci néni is tagja, és most arra kérem, hogy meséljen saját magáról, mi minden történt a 9 évtized alatt.

Kisgyermek koromban a nyári óvodába jártam, amely az iskolai szünetben működött. Emlékszem, hogy Kecskés Néni volt velünk. Jó volt együtt lenni játszani hasonló korú társaimmal. Azután 1936-ban beíratott az iskolába, és én már a szép új emeletes iskolába jártam. Tanítóim közül Gottman Vilmára, Toma Annára, Bors Szilveszterre, Újváry Istvánra és Sere Sándorra emlékszem. A tanórák közé be volt iktatva a hittan is, amelyet Toma Imre plébános és Zentay Imre kaplán tanított, én az utóbbit hallgattam szívesebben. Kitűnő eredménnyel végeztem el mind a 8 osztályt. Továbbtanulással nem foglalkoztam, mert láttam, hogy rám itthon van szükség. Összetartó, jó család voltunk. Minket gyermekeket is munkára nevelték és fogtak szüleink. Minden testvéremnek és nekem is kiadták a feladatainkat.

Nekem többek között a tüzelőt kellett bekészíteni... Az iskola befejezése után egy-két hónapig szolgáltam, először az altárai gyógyszerészkéknél, majd Pesten. De tovább nem, mert a szülőben kellett a segítségem. Szüleim a 10 hold földjükön megtermelték a család élelmiszer szükségletét. Tartottak ökröket, lovakat és tehenük is volt, meg sertés és sok baromfi. Henteshez csak marhahúserért mentünk. Az apróbb dolgokat meg a hozzánk legközelebb lévő Vusics és Zsolozsmás Rezső szatácsboltjában vásároltuk meg. A textilárut meg Esztergomban. Édesapám is belépett a Tsz-be, és bevitt mindent. Amikor a bányában súlyos baleset történt vele, öszszenyomta a csille és leszálalékolta, édesanyám és én jártunk helyette a Tsz-be dolgozni.

Most is és mindig szívesen gondolok vissza a fiatalágomra, mert nekem nagyon szép lánykorom volt. Amellett, hogy megtanultam minden házimunkát, köztük a mosást vasalást – szépen tudtam például fehér inget vasalni, János sokat kért erre a feladatra. Kapálni és a szülőben dolgozni kifejezetten szerettem. Nagyon szerettem énekelni, táncolni, barátnőimmel Pap Juliával - ő volt a gyermekkori barátom - és Sűveges Ilonával, meg a többi lányokkal sétálgatni ünnepnapokon a faluban.

Jó ezeket hallani. Pedig senkinek sem volt könnyű átélni a háborút, az azzal járó félelmeket.

14-15 éves lehettem, amikor gondolom azért, mert nagy épületünk volt, a mi házukba az egyik szobába helyezték el a németek a rádió központjukat és az öcsémmel együtt mi is abban a szobában aludtunk. A háború alatt volt olyan, hogy Csolnokról költöztettek hozzánk - de másokhoz is - családokat. Olyan is volt, hogy megfőzték a vacsorát és nekünk kellett Reimann aknára vinni azt. Én mostam a katonatisztek ruháit. Egy alkalommal az oroszok foszforbombát dobtak ránk és a szomszéd házra, azáltal leeggett a gazdasági épületünk amíg a tüzet oltották, mert azt a fajta tüzet csak sok homokkal lehetett eloltani. A faluban szintén az oroszok, több lányt kizavartak lakásukból, bujdosztak előlük a lányok, egyszer Faragó Rozival együtt bujdosásra kényszerültünk mi is, Selmeczi Máriaék fogadtak be és bujdosztak el a spejzba benűnk. Később meg amikor már csak járőrözés volt a faluban, a kintinban már bál is volt és én is elmentem. Sűveges Ilonával együtt a járőröktől félve siettünk haza, meg azért is siettünk, hogy nyolc óra előtt hazaérjünk, mert azt szüleink megkövetelték. Fial koromban működött itt színpár, a mai Kolibri mögötti nagy teremben folytak a próbák meg az előadások is. Magam is és mások is tagjai voltunk. Társaim közül emlékszem, Bakó Lára, Juhász Ilonára, Sűveges Ilonára, Kalácska Lajosra, Tillman Antalra, Márkus Ferencre, Bakai Ferencre, Juhász Lacira, és Marton Mária, ő gyönyörűen tudott énekelni. Általában népszínműveket adtunk elő. Pánczél Elemér szervezte a zenés énekes darabokat, Pál Péter meg a prózaikat. A zenészekben szerettem jobban szerepelni, mert szerettem és tudtam is énekelni. Ilyen volt például a Dorozsmai színművelő című darab, amellyel nagy sikert arattunk helyben és más településen is. Ebben a színműben emlékszem, egyedül is énekeltem, volt olyan darab is, amelyben katonatisztet is alakítottam. A Klárka című volt az első, amelyet előadtunk. Nekem a szerepem szerinti öltöztetésben és a frizura megoldásában Újváry Éva és testvére sokat segítettek. Szerettem a katolikus lánykörbe is járni, tagja voltam az Oltáregyesületnek is Sűveges Ilonával együtt.

Egy tokodi kedves ismerőstől kaptam egy kb. a „20-as években készült nagyméretű fényképet az Oltáregyesületről, amely valamiképpen ünnepségen készült. Összesen 118 tag van együtt és közöttük 11 a leány és a két papon kívül 2 férfi látható rajta, a többi fejkendő sötét ruhába öltözött asszony. Szerintem ez volt a legnagyobb létszámú katolikus Egyesület. Részt vett-e Menci néni szüreti felvonuláson, és szüreti bálban? Ha igen kérem mondja el, hogy zajlott ez az esemény a lánykorában.

A leánykék szervezték meg a szüreti felvonulást és a szüreti bált is. A felvonulást fehér ingben, fekete mellényben és fekete nadrágban, meg fekete kalapba öltözött lóháton ülő férfiak vezették, utánuk húzta a négy ökör a hosszú szekert, amelyen egy nagy hordó volt felkioszorúva és azt a szép tokodi viseletbe öltözött lányok énekelve fogták körbe. A bírót és a bírónét hintó vitte. Cigánynak öltözött lányok, és gyerekek kísérték a menetet a gyerekek ki – kiszaladva tartották a nézők elé tenyerüket. A bíró háza és az Aladár kocsmá előtt megálltunk, ott a kocsmáros a férfiakat megkínálta egy pohár borral. A menetben végig énekeltek cigányzenei kísérettel. A zenészek lábatlaniak voltak. Ez a nap hangulatos szüreti bállal fejeződött be, amelyet a Sűveges kocsmában /a mai Szabadság utcában/ rendeztek a leánykék. A terem mennyezete szőlővel volt feldíszítve és azt csősz vigyázta, hogy ne csenjék le a szőlőt, mert aki ezt tette annak fizetnie kellett tetteért. Vidáman roptuk a táncot. Hangulatos és színes rendezvény volt mind a kettő.

Nagyon színes és vidám volt a Szt. Márton napi búcsú délutánja. Nekem az egyik ugyancsak emlékeztető, mert 18 éves koromban a búcsú napján az egyik bátyám meghívta hozzánk vacsorára a tokodi Lukács Elemér, aki azután egy évig udvarolt nekem és 1949. január 15-én házasságot kötöttünk Feri bátyámékkal együtt egy helyen. Férjem akkor Ebszőnyben volt bányász, majd az aknamélyítőknél dolgozott, és közben tanult az Esztergom-kertvárosi technikumban és aknási beosztásba került, ebből a beosztásból ment nyugdíjba is. 74 évet élt, ebből 15 évet súlyos betegnek.

A házasságkötés után ki költözött és hová?

Én költöztem a Szabadság utcából menyecskének a Flórián István utcába, ott kezdődött közös életünk. Nem hagytuk magukra szüleinket sem. Nagymama 1942-ben meghalt, anyukám a Tsz-be járt, szükség volt a segítségre ezért sokat voltunk náluk, többször férjemmel együtt, olykor a kislányunkat is magunkkal kellett vinni. Három évig nem volt semmi gond, de azután elkezdődtek a nézeteltérések és karácsony előtt apósomék elküldtek bennünket. A Széchenyi utcában Kuncz Istvánéknál laktunk 7 évig albérletben. Közben vettünk egy nagy telket és ezt a házat, amelyben most lakom, elkezdtük építeni. Még a víz sem volt bekötve, villanyunk sem volt, de beköltöztünk 1958-ban, igyekeztünk és sikerült befejezni a házunkat. Mindezek közben két gyermekünk született. Hilda 1950-ben a Flórián utcában bába segítségével. Az általános iskolát kitűnő eredménnyel végezte el. Egy évig járt gimnáziumba, közben a Tsz-ben vállalt munkát, majd újra kezdte a középiskolát és leérettségizett. Nagykamaráson Dékány István katonatiszttel házasságot kötöttek, de férjét Kaposvárra helyezték, oda is költöztek és férje a honvédségtől átment a rendőrség állományába és Békéscsabán telepedtek le, és Hilda a rendőrség óvodájában volt óvónő. Már mind a ketten nyugdíjasok. Két gyermekük van nekik is, az egyik Rita, az ő két gyermeke a 23 éves Károly és a 17 éves Anna. Hildának másik gyermeke Tibor, az ő családjában három gyermek van, a diploma előtt álló Dóra, és az általános iskolás Zsombor és nővére. A mi másik gyermekünk Éva, aki 1955. január 30-án született Dorogon. Az általános iskola után gyors és gépirást tanult és egy évig a tokodi Tanácsnál dolgozott, azután az Állami Biztosítónál Dorogon, majd Budapesten. Tokodon kötött házasságot a táti Aubéli József autószerelővel, Tátón élnek most is, Éva saját sörözőjükben dolgozik. Nekik nincs gyermekük.

Családdal jól megtervezve, szorosan tartjuk a kapcsolatot. Nehezebb munkára is van segítségem. Édesanyámat nagyon szerettem. Szívbetegsége nagyon súlyossá vált és a legutóbbi kórházi kezelése után egy hónappal a szülői ház előtt az utcán összeesett és meghalt. Nagyon nehezen tudok szabadulni még most is halála körülményeitől.

Volt munkaviszonyban Menci néni, ha igen, hol?

Igen voltam. Dolgoztam a Tsz. gombüzemében és a csatgyárban, 10 évig dolgoztam a helyi Pártházban.

Menci néni és az édesanyja viselték a szép és ízléses régi eredetű ruhákat, és meddig?

Viseltük bizony mind a ketten. Édesanyám a haláláig, én pedig házasságot is annak a menyasszonyi változatának egyikében fehérben kötöttem.

Hová szeretett és szeret menni ma is, ha kell segítséggel, és mi jelenti a szórakozását?

A templomba szeretek menni ahová gyermekkoromtól járok. Nagyon megnyugtató ott lenni. Imádkozni, és meghallgatni Isten igéjét. Itthon szeretek olvasni, szeretem a komoly tartalmú könyveket, köztük a világirodalom remekeit is. Szeretem a virágokat ápolgatni az udvaron gyomlálni, és gyönyörködni bennük.

Mit tetszik tudni a Szent Anna Kápolnáról? Szeret-e szülőfalujában élni?

Egyházi Ünnepen Szent Anna napján imádkozni jártunk oda. Mikor a Tsz-é lett az a terület a Széchenyi utca akkori végén, elbontották.

Igen, szeretek itt élni. Szeretem Tokod tájait, a házakat, az embereket. Férjem mehetett volna Komlóra dolgozni, de úgy döntöttünk, hogy nem költözzünk el Tokodról.

Mikor iskolás volt Menci néni, hogy viselkedtek a tanítókkal szemben, szükséges-e véleménye szerint a gyermekek fenytése otthon és az iskolákban vagy döntsön minden vele kapcsolatos dologban a gyermek?

Mi tiszteltük a tanítókat, nem fordultak elő olyan esetek az iskolában, mint manapság, hogy a diák visszabeszél a tanítójának, sőt még bántalmazza is. Az szerintem szükséges, hogy a tanító is valamilyen módon fegyelmezhesse az arra rászolgáló gyermekeket, ha nem elég az ejnye-ejnye. A gyermekevelés terén a szülőnek is szüksége van fegyelmező eszközökre olykor-olykor. A gyermek nem dönthet el mindent saját magával kapcsolatban csak nagykorúsága elérése után sem, erről így vélekedek.

Tetszett már arra gondolni, hogy mi a hosszú élet titka?

Különböbben nem gondolkodtam rajta, de mindig szerettem dolgozni otthon és a szülőben is. Szerettem és szeretem a családomat, tisztalem az embereket. Szeretem a jó kedvet, az éneklést, az örömszerzést, és úgy vélem, hogy a 92 évet élt nagypapa génjei örökségének is köze van hozzá esetemben.

Szerintem már meg is tetszett válaszolni a titkot, amely véleményem szerint a szeretetben, a munkában a jókedvben - vidámságban, az örömben, az élet tiszteletében rejlik, lehet, hogy a géneknek is köze van hozzá. Öröm volt hallgatni, hogy milyen szép volt a fiatalága Menci néninek, bizonyára boldog is volt, és most, boldog tetszik lenni? Ugye öreg korban is lehet örülni az életnek? Meglátni a fényt az esőcseppben, emberlarsaink szemében, az ég kékjében, gyermekeink, unokáink mosolyában.

Mind a három kérdésre igen a válaszom.

Nekem már csak az maradt, hogy: megköszönöm a beszélgetést, még sok öröms napot kívánva köszönök el, a régi magyar áldásból vett időzettel.

„...Áldott legyen a mosolyod, légy vigasz a szenvedőknek.

Légy áldott találkozás, minden téged keresőknek

Órizzen hát az áldás, órizz meg tisztaságod.

Órizz meg kedvességed, órizzen meg önmagadnak,

És a téged szeretőknek!”

Tokod, 2020. július 18.

Soós Rezsőné

Mesevár Óvoda – Minibölcsőde hírei

Az idei tanév a megszokottól kicsit eltérően indult. Örülünk, hogy újra teljes létszámmal fogadhatjuk a gyerekeket az óvodában, és a nevelő-oktató munka zavartalanul folytatható. A járványügyi helyzet miatt az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott Intézkedési terv alapján kialakítottuk az intézmény protokollját, amely minden óvodai dolgozóra, szülőkre, és minden óvodába lépő emberre vonatkozik. A csoportosulás elkerülése érdekében a szülőknél nem jöhetnek az intézménybe, az óvoda ajtajában fogadjuk a gyerekeket, és hazamenetelnél is az ajtóban adjuk át a szülőknél. A bölcsődében pedig egyszerre csak egy szülő tartózkodhat. Minden intézménybe belépőnek a dolgozók kivételével kötelező a maszkhasználat. Sajnos a családi programokat ebben az évben nem tarthatjuk meg, elmarad a családi sportvetélkedő és a lampionos felvonulás is. Kerüljük az óvodai csoportok összevonását, kizárólag az udvaron vannak együtt a gyerekek. Bármely betegség esetén csak orvosi igazolással tudjuk fogadni a gyerekeket, és természetesen az óvodában dolgozókat is. Amennyiben felmerül a COVID fertőzés gyanúja a háziorvosnak, házi gyermekorvosnak kell jelezni. Többszöri az óvodában a fertőtlenítés, fokozottabban ügyelünk a higiénára. Mindenkinek sikerült ehhez a protokollhoz alkalmazkodnia. A gyerekek nyugodtan élnek tevékeny mindennapjaikat az óvodában, ahogy eddig is tették. Az óvodapedagógusok által tervezett tevékenységek megvalósulnak. Az új csoportba került, és a csoportszobát váltott gyerekek, közösségek könnyen alkalmazkodtak a helyzethez. A legkisebbjeink jól vették az akadályt, rövid ideig a szülővel töltötték az időt a csoportszobában, majd másnapról anya nélkül is feltalálták magukat, és az óta is játékos délelőttöknek lehetünk szem és fültanúi. Az egészséges életmódra nevelés témája jobban előtérbe került. A gyerekek nagyon jól informáltak, ezért a vírusról is hallottak, így beszélgetés kapcsán is többször felmerül a téma. Ilyenkor pontosítani kell az ismereteket. Gyakorolják a higiéniai szokásokat. Többszöri a kézmosás, és jobban figyelnek egymásra is. Ha az idő engedi, hosszabb ideig tartózkodnak levegőn, udvaron, vagy kirándulás alkalmával a környező mezőkön, réteken. Minden feltétel adott ahhoz, hogy a nevelőmunka zavartalan legyen, és a gyerekek képességeikhez mérten fejlődjenek. Az iskola-érettségi vizsgálatokat elindítottuk. Újra lesz logopédusunk, aki helyben foglalkozik a gyerekekkel. Továbbra is az óvodában kapják meg a fejlesztéseket, akiknek ezt a szakértői bizottság javasolta.

Az idén nyáron is voltak felújítások. Két csoportszobában cseréltük a falburkolatot. két csoportszoba és folyosói, továbbá az aula és közlekedője festésére került sor, továbbá ugyanezek parkettájának lakkozására. Az ötödik fürdőszobát is felújítottuk, színes, hangulatos burkolatot kapott. Az udvari játékeszközök festése is folyamatban van.

Papné Szaló Ilona
óvodavezető

Régi rendezvények videofelvételei az interneten!

2020 őszétől minden szerdán és szombaton este 20 órától 1-1 videofelvételt mutatunk be a Facebookon, az elmúlt 25 év rendezvényeiről készült videofelvételek közül. Az online premier videók a Kultúrmisszió Facebook oldalán érhetők el:

www.facebook.com/csakatokod

A videók katalógusa hamarosan Tokod hivatalos honlapján is elérhetővé válik.

Faragó Ferenc

Vasdiplomások köszöntése

Azok a pedagógusok, akik a pályakezdéstől kezdődően a pedagógus pályán maradnak és közben eltelik 65 év, elismerésül VAS DIPLOMÁT vehetnek át. Az idén szeptemberben négy tokodi illetőségű pedagógus kapta meg attól az oktatási intézménytől, ahol ezirányú munkájához a képesítést megszerezte.

FARAGÓ FERENCNE sz. Tállai Hajnalka, azaz Giziként ismert ÓVÓNŐ. – Aki bányász családban született 1937-ben. Özvegy, férje 2014-ben elhunyt, két gyermeke van, az egyik IL-DIKÓ szintén óvodapedagógus. Gizi Tokodon él a Táti úti családi házában. Egy egyetemi tanár mondotta tanítványainak, hogy „Nézz hosszan egy gyermek szemébe, ha van sors az nagyon korán elkezdődik.” Gizi szemébe így nézett vörös Jánosné tanítónő és meglátta benne a szeretetet, a tehetséget és óvónői pályára irányította őt. Az Esztergomi Óvónőkép-zőben meg is szerezte a képesítést 1955-ben. Táton kezdte abban az évben pályáját és rövid idő után a Tokodi óvodá-ban folytatta 1992-ig, nyugdíjba meneteléig. Tevékenységét „Kiváló Munkáért „kitüntetéssel ismerték el. Munkája mellett aktívan részt vett a község társadalmi életében. Folyamatosan rész vett a Nőbizottságban. A mil-leniumi zászló átadásakor ő volt a Zászlóanya. Napjainkban Az Al-kotóház közösségében is készíti kézimunkáit, amelyekkel már kiáll-ításon és a helyi adventi vásáro-con is bemutatkozott. Nyugdíjas-ként megszerezte a hitoktatói ké-pesítést és több éven át a helyi római katolikus Egyházközség hit-oktatója volt.

Vasdiplomások köszöntése a Polgármesteri Hivatalban
Felvétel: Takács Rita

Dr. TÓTH GUSZTÁVNE sz. Estéli Magdolna TANÍTÓNŐ. – Aki bá-nyász családban született 1936

ban Tokodon. Orvos férjével Tokodon él a Kossuth Lajos utcá-ban. Egy gyermekük van, Mariann. Magdi általános iskolás korában az akkori korszellem hatására traktoros akart lenni, de Ágotai László tanító azt mondta neki: „nem traktoros leszel te, hanem tanító”, és az Esztergomi Tanítóképzőbe irányí-totta, ahol 1955-ben tanítói képesítést szerzett. A gyakorló évet Tardoson töltötte le, 1957-ben Neszmélyre helyezték. 1961-től 1963-ig Tokodon tanított az alsó tagozatban. Férje belgyógyász szakorvos, nem mindig egy településen dolgo-zott, különösen, amikor katonasorvos lett. Többször költöztek, így Magdi több település iskolájában tanított nyugdíjba me-neteléig, 1992-ig. Férje is nyugdíjas lett 2006-ban, ekkor Szentendrén laktak és onnét költöztek Seres Sanyi bácsiék há-zát megvéve Tokodra. Egy beszélgetésen Magdi elmondta, hogy minden iskolában jól érezte magát, szerette a gyer-mekeket, és szeretettel, türelemmel foglalkozott velük és érezte viszonzszeretetüket. Seres Sándor nyomán dicsérettel viszo-nyult tanítványaihoz, ezért nem volt konfliktusa velük. Neki a tanítás nem munka volt, hanem jóórakozás, és jó közérzetet biztosított. Úttörővezetőként is jól érezte magát, munkájáért „Kiváló Úttörővezető” kitüntetést kapott. Tokodon tagja lett a csuhéfonó szakkörnek, és mert szép énekhangja van, éneket is tanított az iskolában és tagja jelenleg is a tokodi Gardel-laca kórusnak. Hite alapja: maga az ember, mert vannak még olyanok, aki szebbé-jobbá, Emberibbé teszik az életet.

FEHÉR ISTVÁNNÉ sz. Rados Mária TANÍTÓNŐ. – Aki iparos család-ból származik, 1936-ban született Zircen. Özvegy. Férje 2009-ben elhunyt. Nővérét követte, ő is a pedagógus pályát választotta. Az általános iskola befejezése után az Esztergomi Tanítóképzőben folytatta a tanulást, bár komoly betegsége nehezítette, de ösz-szetartó osztálytársai segítették őt. 1955-ben megszerezte a ta-nítói képesítést, és el is kezdte a Tokodi, ma öregiskolának neve-zett épületben az alsó tagozatban a tanítást, és onnan is ment nyugdíjba 1992-ben. Községi ember volt, aktív időszakában és nyugdíjasként is. Sok éven át tagja volt a Hazafias Népfront Tokod nagyközségi bizottságának, melynek titkára, majd 1976-tól az el-nőke volt. Vezetette 1976-tól még két évig Soós Rezsőné által 1972-ben a népfront munkáról elkezdett és vezetett naplót. Többek kö-zött sikeresen kezdeményezte a kertbarátkör, szabás-varrás ta-

folyam, kézimunka kiállítás, a nép-front nőbizottsága szervezését. Lelke-sen vett részt a Szabadság utcai ját-szótér létesítésében. Férje halála után egészsége megrendült, egyre nehe-zebben tudta ellátni magát és ő maga kérte esztergomi idősek ottho-nában való elhelyezését, amely meg is történt. Állapotát még jobban be-folyásolta egyetlen fiuk István 2013-ban bekövetkezett halála.

SZÓDA JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANÁR. – Aki Esztergomban született alkalmazotti családban 1936-ban.

Felesége Eitl Anna. Két gyermekük van. Felesége és egyik gyer-mekük, Krisztina óv dapedagógus. Tokodon a Széchenyi utcában élnek családi há-zukban. Az Esztergomi Tanítóképzőben szerzett tanítói képesítést 1955-ben. Pedagógus pályáját Tokodon kezdte ugyanabban az évben, az alsósokat tanította. 1963-67-ig Tokodon tanácselnök-helyettesi megbízást kapott. 1967-től a tokodaltatói iskolában folytatta a tanítást, éneket és oktatástechnikát tanított. Ez utób-binak megyei szaktanácsadója is volt. Időközben munka mellett elvégezte a Tanárképző Főiskolát. Évtizedeken át volt a Hazafias Népfront Tokodi Bizottságnak titkára. Ciklusokon át látta el a községi választási Bizottság elnöki feladatát. 1996-ban nyugdíjba ment és a Tokodaltatói Önkormányzat „Tokodaltatóért” kitüntetéssel köszönte meg közösségi tevékenységét. Rendkívüli kreati-vitással rendelkezik, többek között kitűnő agyag és kerámia ér-méket készít. Napjainkban is, ha segíteni tud szívesen megteszi.

Csodálatos, hogy mennyire hasonlítanak Ők négyen egymásra, A szívük tele van szeretettel a gyermekek és azok szülei, a község lakossága, és minden ember iránt. Mert szeretetet adtak, a gyer-mekektől és a szülőktől szeretetet kaptak. Mind a négyen hiva-tásuknak tekintették a nevelést és a tanítást tudva, hogy azokat a pedagógusnak együtt kell alkalmaznia. Alázattal, szerénnyen, becsületesen végezték feladataikat. Ők közéleti emberek voltak és ma is azok. Szívesen együttműködtek a nagyközség vezetőivel, testületeivel, a társadalmi és kulturális szervezetekkel. Az általuk felkészített gyermekek a különböző rendezvények színfoltjai vol-tak, gondoljanak csak a régi gyönyörűsége Május 1. felvonulá-sokra... A nagyközség életében történt munkavégzésük, és sze-repük példaértékű. Szívükből gratulálók mind a négyüknek, kérem gondolatban tegyék ezt önök is kedves olvasók. Megérdemlik a VAS DIPLOMÁT.

Tokod, 2020. szeptember

Soós Rezsőné

Tokod Nagyközség Önkormányzatának hivatalos lapja.
Felelős szerkesztő: Bánhidi László
Szerkesztők: Faragó Ferenc, Takács Rita. Grafika: Bombicz Judit
Fényképek forrása: TKD Records; Vigh Ákos; Robotka Márk; Szabó Tamás
Elérhetőségek: Tel.: 0630-654-6936; 0633-468-673
E-mail: konvytar@tokod.hu; Web: www.tokod.hu
A következő Kopogtató decemberben jelenik meg.
Cikk beküldés határideje: 2020. november 25. szerda

Kirándulásunk az „Újszőlőkbe”

Természet-környezetvédelek is vagyunk, csodáljuk a természet adta hegyeinket, a környék legszebb medencefaluját, elfogadva egy tanár mondását: „Úgy élj, hogy tudd, ahol élsz, az a világ közepe.” Most bejárjuk a szépség egy szeletét.

Ismerve a tájat, gondolatban követtem az apró források találkozásából alakult kis erecskét, a ka-

Felvétel: Huber Andrásné

szált utat, völgyet, a kutat, a betonhordókat, amelyekben keverték – rézgálic + mész + forrásvíz - a permetező anyagot, többben egy hordóban. A szomszéd Lukács Mária néni szőlőjében szedtük a korai szőlőt, barackot, közben kötözgettünk, kacsoztunk. Látnom Pánczél Lacit, Kerekes Józsi bácsit, Csipke Joli nénit, Juhász János bácsit és szőlőjüket, sok gyümölcsfával, a domb tetején a szilvabokrokat, naspolya fákat, alattuk Tokodon elsőként nyíló ibolyát. A dombok oldalain – a dögkút úttól a peres-völgyig - keresztbe futó szőlősorokat. A homokbányai lőtéről különösen szépek voltak a szőlők, jó úton lehetett ide eljutni. Meglepődtem amikor a jól ismert völgytől – amit visszahódított a természet – nem járható balra forduló széles köves útra térünk. Juhász János mondja, több évtizede magasfeszültségű villanyvezeték építettek Annavölgy felől Altáró felé a Gete lábánál. Ehhez hordták a betont, oszlopokat nehéz, hatalmas gépekkel, utat vágva a szőlőkön keresztül, amelyet most Ő tart rendszerben, hogy autóval is járható legyen a „csodabirtokig” az út végéig.

Mit látunk most? A kettős domboldal szőlőkultúráját a természet visszahódította, ebben az ember is segítette. A fákat kivágták, a karókat kiszedték tüzelőnek, volt, hogy az oldalt felgyújtották. A kordon szőlők maradvány betonoszlopain vad-szőlő fut, hosszan lógnak a drótok, egy-egy száraz gyümölcs-diófa meredezik, szőlőindák, vidám színfolt egy-egy szál virág, amit valamikor a szőlő mezzsgyéjére ültetett a gazdasszony.

Ebben a dzsungelben sziget – mementóként megmentve - a bekerített telek az út végénél, a dombtetőn, kapuval, művelt szőlővel, gyümölcsfákkal, présház, pince, vikendházzal, a Gete alján, csodálatos panorámaival. A kerítés a vadaktól véd, a vandál ember többször feltörte, a tetőt lebontotta, a szőlőt megdézsmálta. A szomszéd elhagyott területeket is kaszálja János, a mély ároktól

a dombtetőig rendszerben tartja példaértékűen. Nemes szőlőiből finom borokat készít, kínálta, a hideg pincéből hozta, dícsértük. A kolbászos, szalonnás frissen főzött lecsó után a kisfröccs különösen jól esett.

Meglepve tapasztaltuk, a felfelé vezető széles utat a motorosok, a négykerekes szörnyek még nem találták meg, ne is. A többi útvonalakhoz is tiltó táblát kellene rakni. „Hegyeink (naturparkok) csak gyalogosan járhatók!”, mert ezek járhatatlan mély szakadékok lesznek.

Lefelé nem találtuk a szeméthalmokat amit az „ember” odahordott, az elegyengetett területen tó mélyül, jó szándékkal, szépítéssel, de honnan lesz bele víz? Mert a karsztforrások rendszerét az ember megbontotta a bányák nyitásakor, zárásakor. A természet megjutalmazza a falut, ad bele forrásvizet is.

Közösségünk csoportja – kiszabadulva a zártságból - jó nagyot kirándult, maradandó élményt szerzett a rombolásról - az építésről, jó hangulatban együtt lehetünk újra.

Faluközösség
Huber Andrásné

Tokod Kedves Lakói!

Üzletemet, a Szivárvány Vegyesiparcsikk Boltot – magas életkorom miatt - végleg bezárom. Kiváló munkatársam **Gáll Gizella** és a magam nevében, hálásan köszönöm, hogy – vásárlásaikkal - 37 éven át fenntartották a számunkra oly kedves munkahelyet.

Mindenkinek jó egészséget kívánunk Sok-sok szeretettel. Jelenleg kiárusítás van, amíg a készlet tart. **30%-os árleszállítás.**

Tóth Mártonné

Az eddig megszokott nálunk kapható termékek egy részét **Arnold Állateledelel - Gazdaboltban** (Kossuth Lajos utca 73.) megtalálják.

Megnyílt az Arnold Állateledelel kereskedés és Gazdabolt

2020. szeptember 21-én megnyílt a **Kossuth Lajos út 73.** számban Szépvölgyi Arnold állateledelel kereskedése. Az üzletben háztartási eszközök, valamint háztáji használatok számára élelem is kapható.

Nyitvatartás:
Hétfőtől péntekig:
9 – 17 óráig
Szombaton:
8 – 12 óráig

Őszi hangulatok

Azok számára, akik az évet iskolaév és nyári szünet periódusokban élnek meg, ha elkezdődik szeptemberben az iskola, kétségtelenül véget ér a nyár. Hiába szeretnék még meghosszabbítani a nyarat, s tovább hordani a nyári ruhát, elő kell venni az őszi melegebb holmit, elraktározni a könnyedebb emlékeket, s bele kell törődni a felelősségteljesebb időszak kezdetébe.

Évekkel ezelőtt, nem sokkal a szeptemberi iskolakezdés után az őszi fogalmazáshoz szavakat gyűjtöttünk. A megszokott őszi hangulatnak megfelelően kerültek a táblára a *lehulló levelek*, a *színesbe öltözött táj*, a *borongós reggelek*, a *szitáló eső*, a *ködös hegyoldal* és még jó néhány szókapcsolat. Az őszi képbe illő megannyi kifejezés között szerepelt az is,

hogy *újjaszületés*. Először azt hittem, a tanuló összetéveszti a kifejezést az *elmúlással*, de nem, ő megmagyarázta a két szó jelentését, minden rendben volt. Kértem, mondjon példát: „*Hát a szőlőből bor születik.*” Ennyi. Ezen érdemes volt elmélázni, miért csak arra gondolunk őszele, hogy vége, nincs tovább? Észre kell venni valaminek a lezárásában egy új kezdetet, s annak az újnak a szépségét, gazdagságát! Igaza volt a tanulóknak, mert a fák újjaszületnek a gyümölcsökben, a földből beérik a kukorica, a költöző madaraknak új élete lesz, a természet új színeket ölt magára, s valóban a szőlő új létformát kap a borban. A nyárból ősz lesz, ha ezt nem elmúlásként, hanem újjaszületésként fogjuk föl, máris nem nyomaszt minket a *valami jó véget ért* gondolat. Hiszen mári Petőfi is megmondta: „...*őszel a föld/ Csak elalszik, nem hal meg...*”

Ady: *Párisban járt az ősz* című verse nyolcadik osztályos tananyag, nem könnyű téma a kamaszoknak. Eljátszottuk. Semmiféle utasítást nem adtam, rájuk bízottam. A költő (egyik fiú) fázósan meggörnyedve, kabátját két kézzel összeszorítva sétál a tantermi Szajna-parton. A szél (egy lány) körbetáncolja, kacérkodik, úgy játszik vele. Egy kis ideig hideg lehelettel idegesíti a „költőt”, aztán a fülebe súgja, hogy mi is halljuk: „*Meeeghaaalsz!*” Beleborzongtam...

Apropó, költészet. Szerintem a világ egyik csodája, ahogyan magyar nyelven a költők érzéseiket versekbe formálják. Minden alkalommal rácsodálkozom a versek szépségére, s most az őszi gondolatok kapcsán idéződték föl bennem a számomra legszebb verssorok. Ahogyan a népdalok egy-egy természeti képpel kezdődnek, s ezekhez párosítják az emberi érzelmeket, úgy Arany János, a magyar nyelv legtekintélyesebb ismerője és használója is így ír: „*Őszbe csavarodott a természet feje, / Dérré vált a harmat, hull a fák levele.*” Ezzel a gyönyörűséges verssorral kezd a Toldi estéje című elbeszélő költeményét, utalva arra, hogy a híres bajnok fölött is eljárt az idő. Hát igen, mindnyájan *őszülünk*.

Petőfi szinte valamennyi őszi versét világirodalmi példaként lehetne említeni, de a legismertebb egy sorát idézem: „*S hallgatom a fák lehulló / Levelének lágy nesztét.*” A betűrímeke finomsága, a versrímus dallama beleivódik az ember lelkébe, szépséget és megnyugvást teremtve. Úgy érzem, ott ülök a dombtetőn a költővel, látom, amit ő lát, hallom én is a neszezést, s együtt gyönyörködünk az őszi tájban. Petőfi meg én. Ha lehunyom a szemem, még igaz is lehet.

A harmadik őszi csoda Weöres Sándor: *Ballada három falevélről* című verse, amit még nagyon régen együtt énekeltünk a gyerekeim Halász Judittal, Tolcsvai László meghatározó zenéjével. A három falevél egy helyről indul, ugyanoda érkezik, de mindhárom mást akar. Mint mi, emberek, mennyire mások vagyunk, pedig mindnyájan egyformán kezdjük és végezzük. Vagy a három falevél lehet egy ember többféle szándékkal: „*Az egyik magasba vágyott/...A másik rohanni vágyott/...*”

Harmadik szédülni vágyott”. Hiszen mindnyájjal előfordulhatott, hogy fölfelé törekedtünk, egy másik, új világba. Majd rohantunk valami felé vagy után, de a szél játéka kitéve föl-le szálltunk. Aztán beleszédültünk a mélybe, s foglalkoztathat az örök kérdés: „*...ki emel fel az őszi sárból?*”

Szüretelünk. Többnyire csak kettesben. Nem a vírus, nem az elzártság miatt. Megváltozott a világ. Pedig régebben ez mi-

csoda esemény volt a faluban, nem is esemény, vidám ün-

nep! Ahogyan Papp Feri mondja az esti borozgatás közben. Aztán mesél-mesél a régi dolgokról, kifogyhatatlan kincsesbányájából előkerülnek mókás történetei Tokod ködös múltjáról. Hogyan szerzett szőlővesszőket az „átkosban”, hogyan tanulta ki

Forrás: Erdei Marianna

az ertyőféle művelést, miként készítették a kasza hegyéből a címerünkben is szereplő kacorkést, s hogy zengett a falu az október végi szüretkor, amikor a lovaskocsik nekiindultak a tárnak vidámságtól hangos emberekkel megpakolva. Szüret idején az egész falu együtt dolgozott, összefogtak a családok, a nők szedték a szőlőt, a férfiak puttanyoztak. Az esti mulatságot többnyire kocsmárosok szervezték, a felvonulásban a mai napig megőriztük a régi szokást: bejárták a falut, hintón ült a bírós és bíróné, az egyik kocsin a lányok fogták körbe a nagy hordót, amit szőlőkoszorú díszített, a legények lóháton követték a menetet. A sor végén a faágakkal, színes papírokkal díszített cigánykordé haladt, szereplői jó pénzért jósoltak is a bármészködőknek. Ha valamelyik legény a menetben „rosszalkodott”, a bírós elé vitték, aki büntetést szabott ki rá: többnyire csókot kellett „lopnia” egy lánytól.

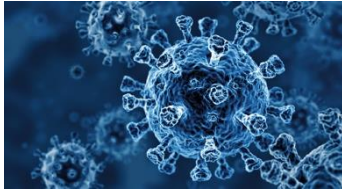

Mostanság kicsit elszomorodtunk, bezárkóztunk. Hiányzik a közösség, a beszélgetések, a vidám együttlét. De reménykedjünk, hogy ebből a helyzetből is születhet valami új, valami jó. Rajtunk múlik.

Farszki Tiborné

Hangolódás a második hullámra

Már jó ideje abban a tudatban élünk, hogy közel a második hullám. Most pedig valóban érkezett. Azonban ne gondoljuk, hogy már kiismertük a helyzetet, hiszen a helyzet egész más

most, mint tavasszal volt. A kormány álláspontja jelenleg az, hogy a gazdaság nem állhat le ismét. Az iskolának pedig mennie kell a hagyományos keretek között. A távoktatással kapcsolatban sokaknak van végtelen véleménye. Vannak, akik szerint minden flottul ment és nem lenne baj, ha ismét bevezetnék. Mások az egészséget egy tömény katasztrófának tartják. A valóság egyébként meglátásom szerint a kettő között keresendő. Lehet haladni ebben a formában is az anyaggal, de nem feltétlen annyira, mint hagyományos keretek között. De mi volt a helyzet Tokodon? A pedagógusok tapasztalatai alapján a Tokodi Hegyeskő Általános Iskola diákjai jól vették a kihívást, egy jelentős részük még javított is. Hozzá kell tenni, hogy sok esetben szükséges volt a szülők segítsége is. A tapasztalatok alapján a hetedikesek és a nyolcadikosok voltak képesek egyedül dolgozni, míg a kisebbeknél szükséges volt valamilyen szintű segítség. A legérdekesebb helyzetbe kétségkívül az elsősök kerültek, hiszen az ő évfolyamuk arról szól, hogy megtanuljanak írni, olvasni, számolni és iskolásnak lenni. Ezek elsajátításához pedig tanító kell. A tokodi immár másodikosok sikeresen teljesítették a múlt tanévet és elsajátították a korábban sorolt képességeket, de tanítójuk meglátása szerint érződik a hagyományos oktatás hiánya. Más tanárok beszámolója szerint a felsősöknél is érezhető valamilyen szintű lemaradás, ugyanakkor a tanárok ezt korábban igyekeztek gyakorló feladatok kiosztásával minimalizálni. A lemaradás egyébként a legtöbb tanár beszámolója alapján iskolaszinten mérsékelte. Az új tanév már hagyományos keretek között indult, ugyanakkor lettek új, finoman szólva nem hagyományos szabályok. Bevezették a belépéskori kötelező kézfertőtlenítést. A hetesnek minden osztályban szellőztetnie kell óránként az összes ablakot kinyitva, igaz, ez eddig is így történt. A folyosón minden tanulóknak kötelező a maszkviselés szünetekben. Az év eleji szabályok szerint szülők csak ügyet intézni mehettek be. Azóta egyébként életbelépett egy újabb országos szigorítás, mely mindenhol előzetes igazgatói engedélyhez köti ezt is. Az iskola igyekszik figyelni a gyermekek egészségére a lehető legfolyamatosabb fertőtlenítésével. Ezért cserébe pedig azt várják el, hogy egyik dolgozó vagy tanuló se menjen be, ha a COVID-19 valamelyik tünetét érzékeli magán. Amennyiben pedig a járványhelyzet egy újabb távoktatás bevezetését indokolja, akkor az iskola a jogszabályi és törvényi előírások betartásával fog intézkedni. Tokodon egyébként nem maradt ki tanuló a távoktatásból. Néhány diák szorult csupán segítségre eszközök terén.

Ők a településrész önkormányzati képviselőjének segítségével tudtak végül bekapcsolódni a távoktatásba. Jelen állás szerint tehát az iskola hagyományosan működik. De mi a helyzet az egészségüggyel? Ezen ágazatban már elindultak a járványügyi szigorítások, viszont még nem értük el a tavaszi korlátozások szintjét. Akkor például a fogászatok tevékenysége az akut esetekre korlátozódott. Hogy ez újra előfordulhat-e? Nem tudni. Vélhetően lesznek a jövőben valamiféle korlátozások, ha a járványhelyzet úgy kívánja. A fogászatokra érdemes figyelni, ugyanis könnyen gócponttá válhat egy-egy rendelő. Az aeroszol képződéssel járó folyamatok (például tömések készítése, fogak csiszolása) fokozott veszélyt jelentenek a vírus terjedésében. A terjedés megelőzéséről egyébként jelenleg annyit tudunk, hogy a kézmosás a maszkviselés és a távolságtartás lassítja a folyamatot. A maszk viselése zárt helyeken kimondottan hasznos és javasolt, míg sportolás vagy szabadtéri tartózkodás esetén kevésbé.

A maszk önmagában egyébként nem káros. Problémák akkor vetődhetnek fel, ha nincs megfelelően mosva vagy cserélve, ha nem megfelelően hordják vagy, ha a viselőnek olyan légzőszervi betegsége van, amelynél a maszk megnehezíti a légvételt. Ezen védekezési módok mellett érdemesebb telefonon vagy interneten keresztül ügyet intézni (ha ez lehetséges). A védőnői tevékenységet is befolyásolhatja ezek mellett a járvány. Az első hullámhoz hasonlóan nem kizárt, hogy bizonyos szűrések (például látásvizsgálat, hallásvizsgálat) elmaradnak a gyerekeknek. A várandósok gondozása és a csecsemők beoltása viszont nem maradhat el, így ott csupán az a kérdés, hogy milyen feltételek között kerül rá sor, egy esetleges egyeztetett időpontban. Tokodon nem volt érdemben jelen a COVID-19 az első hullám alatt. Összesen 4 beazonosított fertőzöttről tudni, de vélhetően több ember kapta el összességében. Településünk több lakója volt emellett karanténban. Az ő megfigyelésüket a rendőrség végezte. Az érintetteknek vagy naponta egyszer ki kellett állni az ablakba, igazolva, hogy otthon vannak vagy le kellett tölteni egy okostelefonos alkalmazást, mely segítségével nyomon tudták követni őket. Dr. Oláh András szerint a tokodiak nagyon fegyelmezetten viselkedtek a járvány alatt, és ez most is így van, bár az emberek sokszor már „beleuntak” a szigorításokba. Szerinte a második hullám súlyosabb lesz, mint az első, ugyanis a terjedés felgyorsult. Előnyt jelent viszont, hogy most már felkészültebbek vagyunk, mint márciusban. Hosszú távon érdemes lehet szerinte elgondolkodni egy újabb bolti időszávon, ugyanis csak idő kérdése, hogy a COVID-19 újra elérje az idős és krónikus betegek csoportját. A háziorvos nem tart attól, hogy robbanásszerű terjedés lesz településünkön a szabályok betartása mellett. A cikk születésekor még nem tudott újabb fertőzöttről, viszont pár beteg tesztvizsgálata folyamatban volt. Hasonló volt a helyzet Tokod-Üveggyárban is. A második hullámot elérve rengeteg kétély támadt az ideai falusi programokkal kapcsolatban. A szeptemberi programok lemondásra kerültek. A búcsú (nem egyházi) és a Márton nap megrendezése kérdéses. A búcsúnál előnyt jelent, hogy szabadtéri program. Bánhidi László polgármester szerint az idősök napja valószínűleg nem kerül megrendezésre, hiszen túl nagy veszélyforrást hordoz az idősebb korosztály számára. A korábban említett Márton nap is inkább az elmaradás felé dől, hiszen beltéri rendezvény több mint száz fővel. A faluvezetés reménykedik abban, hogy a decemberi programok már megrendezhetőek lesznek, és addigra enyhül a járványhelyzet. A hivatal pedig igyekszik minden intézményében biztosítani a kézfertőtlenítés lehetőségét, a hivatalban pedig különféle módokon minimalizálni a személyes kontaktusok számát.

Oláh Szabolcs

Almaszüret után almáspite!

Hozzávalók:

30dkg liszt
18 dkg Ráma, vagy 15dkg zsír
15 dkg cukor
1 tojás
1 sütőpor

Töltelék:

1kg alma reszelve
fahéj, szegfűszeg, cukor, ízlés szerint

A tészta hozzávalóit összegyűrjük, majd ketté vesszük és közepe tepszi méretűre nyújtjuk mindkét lapot.

Közben az almát megpároljuk, ízlés szerint fűszerezzük. Forrón betöltjük a két tészta lap közé, tetejét tojássárgájával megkenjük és villával megszurkáljuk, hogy a felesleges gőz távozni tudjon.

180 fokban alsó felső fokozaton kb 40 percig sütjük.

Bombicz Judit - A hős Maci

Valamikor régen, élt a sűrű erdőben egy kedves Mackó. Családja már nem volt, egyedül élt a barlangjában, ahol sokszor meglátogatták a barátai.

Mindenki szerette, és mindenki csak egyszerűen Macinak szólította. Hatalmas természetével kimagaslott a többi erdőlakó közül, így mindig szemmel tudta tartani őket. Főleg a kicsiket szerette. A szülők sokszor kérték meg őt, hogy vigyázzon csemetéikre, amíg dolgaik után jártak. Maci szívesen segített nekik, jól szórakozott, amíg a kicsikre vigyázott.

Egy nap éppen nem kért tőle segítséget senki, így szabadidejét arra használta, hogy körülnézzen az erdőben. Cammogott fától fáig, tisztástól tisztásig. Meg-megállt beszélgetni az állatokkal, majd indult tovább, az úton. Ő sem tudta még, meddig fog sétálni, de élvezte ezt a szép, őszi napot.

Az ősvények szélén még nyíltak a virágok, de a fák már kezdték hullatni leveleiket. Zöldből rozsdaszínűvé változtak, és az erdő ezernyi őszi színben pompázott. Maci szerette az őszt, éppen a színei és illatai miatt. Tudta, lassacskán eljön majd a nap, amikor elköszön barátaitól, hogy bevonuljon barlangjába, téli álmot aludni. Addig azonban még kihaznája az időt.

Amint sétálgatott, egyszer csak elbújt az addig fényesen világító nap, mert sötét fellegek kezdtek gyűlni az égbolton. Néhány perc múlva aztán hatalmas cseppekben kezdett esni az eső. Macinak ezzel még semmi baja nem volt, szerette az esőt, de amikor az átváltott csepegésből zuhogásba, már ő is inkább visszafordult, hogy mielőbb hazatérjen otthonába.

- No, ennek aztán már fele sem tréfa! - dünnyögte magában, és a cammogásból hamarosan már futásra váltott, mert bundáján kezdte érezni az eső hatását. Kezdett kicsit fájni. Ilyen mennyiségben csak a barlangból nézve szerette az égi áldást.

A patak mellett futva látta, a víz már kezd kilépni medréből, és lassacskán sebes folyó lehet belőle, így még gyorsabb tempót diktált magának.

- Jó lenne mielőbb hazaérni, mert ilyen mennyiségben már nem rajongok a vízéért!

Éppen eltávolodott volna a pataktól, amikor halk kiabálást hallott a közelből. Megállt, fűlet, mert nem volt biztos a dolgában.

- Vajon most akkor hallottam, vagy nem hallottam? Lehet, hogy csak a víz surrogása zavarta meg a fületem?

Már éppen indult volna tovább, amikor ismét meghallotta az erőltetett kiáltást, és azonnal a hang irányába fordult, hogy megnézzé, ki lehet az, aki bajba került.

Amikor kilépett a fák közül a patak egyik kanyarulatánál, tágra nyílt a szeme a csodálkozástól. Eltűnt a tisztás és helyén hatalmas víztömeg hömpölygött. Az egyik bokor lelógó ágába pedig egy kis őzgidá kapaszkodott a fogaival, nehogy elsodorja őt a rohanó ár. Ezért volt elhaló és halk a kiáltása, hiszen ha a száját kinyitja, akkor talán elsodorja őt a víz, és soha többé nem talál vissza a családjához.

Maci egy pillanatig sem késlekedett. Azonnal belevetette magát a vízbe. Egy ideig tudott menni, de a víz egyre mélyült, így már neki is úsznia kellett. Szerencséje volt, hogy a medvék nem olyan kicsik, mint a legtöbb állat, így számára nem volt olyan erős a sodrás, mint a kicsi őzgidának. Szegény kis pettyes halálra ijedten kapaszkodott, és várta, hogy mi fog történni vele.

Maci odaúszott, egyik mancsával belekapaszkodott egy fa törzsébe, a másikkal pedig gyengéden átkarolta a megszeppent gidát, aki végre el merete engedni a lelógó ágat.

- Ne félj, kicsi! Nem lesz semmi baj! Hamarosan ismét az anyukád mellett lehetsz!

A gidá remegve bújt a hatalmas medvéhez, aki végre elindult vele a biztonságos part felé. Nem volt egyszerű dolga, hiszen csak egyik mancsával és hátsó lábaival tudott tempózni. Amikor végre már fel tudott állni, gyorsan kiment a vízből, de a gidát nem tette le.

Először kicsit tanácstalanul forgolódott, vajon merre is induljon, de a következő pillanatban a bokrok közül kibukkant egy rémült, aggódó őz mama, aki boldogan szaladt oda hozzá, amikor meglátta elveszettnek hitt gyermekét Maci karjaiban.

- Maci! Megmentetted a kicsinyemet! Egész életemben hálás leszek neked ezért. Egy hős vagy, és erről mindenki tudni fog az erdőben!

- Ugyan már, Őz Mama! Nem vagyok én hős. Bárki segített volna, aki erre jár.

- Nem úgy van az, Maci! Te bátor és nemes szívű vagy. Mindig segítesz mindenkinek, és az erdő állatai nem mutatják ki eléggé a hálájukat ezért. Úgyhogy mindenki tudni fog a mai jótettedről!

Ezzel elbúcsúztak, és Őz Mama lassan lépdelve elvezette még mindig kissé remegő gidáját.

Az őz állta a szavát. Az erdő összes lakója megtudta, Maci milyen hőstettet hajtott végre akkor, amikor a legtöbben csak saját életüket próbálták menteni.

Úton-útfélen gratuláltak neki, bármerre járt, s büszkék voltak a barátságára.

Mégis, Maci megmaradt szerény és kedves mackónak, aki örök életében megbecsülésnek örvendett az erdő lakóinak körében.

Anyakönyvi hírek

SOK SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK KÖZSÉGÜNK ÚJSZÜLÖTTJEIT:

Iványi Jázmin
Zima Kinga
Papp Noémi
Szalai Tamara
Pataki Zalán
Lukovics Márk

FÁJÓ SZÍVVEL BÚCSÚZUNK ELHUNYT LAKOSAINKTÓL!

Murányi Sándor 53 éves
Menárik Gábor 56 éves
Vigh Jánosné (Simon Anna) 89 éves
Mihály Rezsőné (Zupán Emília) 77 éves
Varga János 71 éves
Slivenszky Katalin 67 éves
Grósz János 68 éves

